

Przedmiotowe zasady oceniania

PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Zakres podstawowy

Wymagania edukacyjne są oczekiwanymi przez nauczyciela osiągnięciami ucznia i stanowią dokładny wykaz wiadomości oraz umiejętności, które uczeń powinien opanować po omówieniu poszczególnych tematów z podręcznika. Zostały one sformułowane na podstawie wymagań szczegółowych zawartych w nowej podstawie programowej. Ustalając wymagania edukacyjne, nauczyciel powinien dostosować je do indywidualnych możliwości oraz potrzeb edukacyjnych uczniów. Miarą osiągnięć ucznia jest spełnienie wymagań zawartych w poziomach: koniecznym, podstawowym, rozszerzającym, dopełniającym i wykraczającym. Prezentowane w niniejszych wymaganiach edukacyjnych poziomy wymagań opracowano do każdego tematu lekcji omawianego na podstawie podręcznika dla szkół ponadgimnazjalnych *Krok w przedsiębiorczość*.

Poziomy wymagań

Poziom wymagań koniecznych (K) obejmuje wiadomości i umiejętności, które umożliwiają uczniowi świadomy udział w lekcji, a także wykonywanie przez ucznia prostych zadań związanych z życiem codziennym.

Poziom wymagań podstawowych (P) określa wiadomości i umiejętności ważne i najbardziej uniwersalne, stosunkowo łatwe do opanowania i użyteczne w życiu codziennym oraz niezbędne do kontynuowania nauki na wyższych poziomach.

Poziom wymagań rozszerzających (R) dotyczy wiadomości i umiejętności trudniejszych, wspierających tematy podstawowe. Pośrednio mogą być użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia.

Poziom wymagań dopełniających (D) zakłada opanowanie pełnego zakresu treści kształcenia. Określa wiadomości i umiejętności trudne do przyswojenia, złożone oraz o charakterze problemowym. Wymagania te są zaliczane najczęściej do wyższych kategorii celów kształcenia.

Poziom wymagań wykraczających (W) obejmuje wiadomości i umiejętności wykraczające ponad treści zawarte w podręczniku. Dotyczy zagadnień szczególnie złożonych i twórczych naukowo.

Oceniając wiedzę i umiejętności ucznia, należy pamiętać o uwzględnianiu jego indywidualnych możliwości. Trzeba również wziąć pod uwagę jego zaangażowanie w pracę na lekcji.

Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Na wystawienie uczniowi stopnia dopuszczającego pozwala przyswojenie przez niego treści koniecznych. Taki uczeń z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach.

Stopień dostateczny

Stopień dostateczny może otrzymać uczeń, który opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje również proste zależności, a także próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

Stopień dobry

Stopień dobry można wystawić uczniowi, który przyswoił treści rozszerzające, właściwie stosuje terminologię przedmiotową, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów znanych z lekcji i podręcznika, a także rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod. Ponadto samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałami źródłowymi.

Stopień bardzo dobry

Uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą, jeżeli opanował treści dopełniające. Taki uczeń potrafi samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów.

Stopień celujący

Stopień celujący może otrzymać uczeń, który opanował treści wykraczające poza informacje zawarte w podręczniku. Uczeń potrafi selekcionować i hierarchizować wiadomości oraz z powodzeniem bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych. Pod okiem nauczyciela prowadzi też własne prace badawcze.

Propozycja skali ocen do testów z podstaw przedsiębiorczości

Punktacja (%)	Ocena
0%–34%	niedostateczna
35%–50%	dopuszczająca
51%–74%	dostateczna
75%–89%	dobra
90%–100%	bardzo dobra
100% + zadania dodatkowe	celująca

Szczegółowe przedstawienie przedmiotowych zasad oceniania umożliwia uczniom i ich rodzicom zapoznanie się z obowiązującymi przepisami w możliwie najprostszy sposób. Przedmiotowe zasady oceniania z podstaw przedsiębiorczości powinny być spójne ze statutem szkoły i wdrożone przez wszystkich nauczycieli tego przedmiotu w danej szkole.

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości do podręcznika „Przedsiębiorczość na czasie” Nr dopuszczenia 427/2012

Dział	Ocena dopuszczająca (zapamiętanie) Uczeń:	Ocena dostateczna (rozumienie + zapamiętanie) Uczeń:	Ocena dobra (rozumienie + zapamiętanie + stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych) Uczeń:	Ocena bardzo dobra (rozumienie +zapamiętanie + stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych) Uczeń:
1.	- wyjaśnia pojęcia: popyt, podaż	- rozumie prawo popytu i podaży	- wymienia poza cenowe czynniki wpływające na popyt i podaż	- opisuje zjawisko i przyczyny równowagi rynkowej, nadwyżki podaży i nadwyżki popytu
	- definiuje pojęcia: gospodarstwo domowe, przedsiębiorstwo	- wymienia osoby wnoszące wkład do budżetu gospodarstwa domowego i rodzaj wkładu pieniężnego		- określa znaczenie gospodarstwa domowego i przedsiębiorstwa jako elementów gospodarki rynkowej
	- wymienia podmioty tworzące gospodarkę	- charakteryzuje rynek zasobów	- potrafi nazwać relacje pieniężne i niepieniężne w obiegu określonym w gospodarce	- potrafi wymienić przykłady relacji pieniężnych i niepieniężnych w obiegu określonym w gospodarce
	- definiuje pojęcie	- określa kolejne etapy	- określa cechy i funkcje	- określa metody

	pieniądza	przeobrażania się pieniądza	pieniądza	zabezpieczeń banknotów
	– definiuje pojęcie banku centralnego i banków komercyjnych	– określa zadania banku centralnego i RPP	– określa zadania banków komercyjnych – omawia znaczenie bankowości elektronicznej	– przedstawia wpływ banku centralnego i RPP na sytuację finansową kraju
2.	–definiuje pojęcie banku	– rozumie różnicę między kredytem a pożyczką	– wymienia rodzaje usług oferowane przez banki komercyjne	– charakteryzuje i porównuje oferty banków komercyjnych
	– definiuje pojęcie kredytu	– wymienia rodzaje kredytów	– omawia formy zabezpieczeń kredytowych	– poprawnie wypełnia wnioski kredytowe
	– omawia pojęcia: Giełda Papierów Wartościowych, rynek podstawowy i równoległy	– wymienia i charakteryzuje indeksy giełdowe	– określa znaczenie papierów wartościowych własnościowych i dłużnych	– odczytuje i analizuje ceduły giełdowe
	– definiuje pojęcie asertywności	– wyjaśnia różne typy zachowań	– wie, jakie są przyczyny zachowań agresywnych, uległych, manipulacyjnych i asertywnych	– potrafi zaprezentować postawę asertywną dla wybranej sytuacji – uzasadnia konieczność postawy asertywnej w życiu
	– definiuje pojęcie osobowości człowieka	– wie, jak można inwestować w siebie	– potrafi zaprezentować sposoby inwestowania w siebie	– umie wyjaśnić, jakie znaczenie dla własnego rozwoju ma inwestowanie w siebie
	– definiuje pojęcie obsługi klienta	– określa jakie prawa ma konsument	– omawia cechy niezgodności towaru z umową i cechy gwarancji	– potrafi zastosować przepisy dotyczące niezgodności towaru z umową oraz gwarancji w konkretnych przypadkach
	- definiuje pojęcie funduszu inwestycyjnego	– wymienia rodzaje funduszy inwestycyjnych	– określa ryzyko inwestowania związane z określonymi funduszami	– charakteryzuje fundusze zrównoważone, agresywne
	- definiuje pojęcia podatku dochodowego od osób fizycznych	– wyjaśnia mechanizm funkcjonowania podatku dochodowego	– wyjaśnia ulgi podatkowe odliczane od dochodu	– potrafi wypełnić deklarację podatkową
	– definiuje pojęcie ubezpieczeń	– zna celowość dokonywania ubezpieczeń	– dokonuje podziału ubezpieczeń na majątkowe i osobowe	– omawia ubezpieczenia majątkowe dobrowolne i obowiązkowe
	– definiuje pojęcie ubezpieczeń społecznych	– potrafi dokonać podziału ubezpieczeń społecznych	– omawia stawki ubezpieczeń społecznych	– potrafi obliczyć stawki ubezpieczeń emerytalnych, rentowych, chorobowych i wypadkowych – definiuje stawki płacone przez pracownika i przez pracodawcę
– definiuje pojęcie systemu emerytalnego	– wie, jak działa system emerytalny	– wymienia filary systemu emerytalnego	– określa cechy poszczególnych filarów	
3.	– definiuje pojęcie mowy werbalnej		– charakteryzuje rodzaje wypowiedzi	
	– definiuje pojęcie mowy niewerbalnej	– określa wspomagające znaczenie mowy niewerbalnej w	– charakteryzuje elementy komunikacji niewerbalnej	– omawia znaczenie mowy niewerbalnej w komunikacji międzyludzkiej

		komunikacji		
	– wymienia cechy poprawnie napisanego listu motywacyjnego i CV	– poprawnie pisze dokumenty osoby ubiegającej się o pracę	– wyjaśnia najczęściej popełniane błędy w dokumentach osoby ubiegającej się o pracę	– konstruuje własne ogłoszenie prasowe w poszukiwaniu pracy
	– wymienia gdzie można szukać ofert pracy	– omawia bierne i czynne metody poszukiwania pracy	– określa wady i zalety różnych form poszukiwania pracy	– określa formy pomocy oferowane przez agencje pośrednictwa pracy – analizuje przykładowe oferty pracy
	– charakteryzuje pojęcie: rozmowa kwalifikacyjna	– analizuje znaczenie mowy werbalnej i niewerbalnej podczas przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej	– analizuje pytania, które mogą być zadane na rozmowie kwalifikacyjnej	– przygotowuje przykładową rozmowę kwalifikacyjną – charakteryzuje postawę kandydata i pracodawcy podczas rozmowy kwalifikacyjnej
	– charakteryzuje czym jest umowa o pracę	– wie, jakie treści powinna zawierać poprawnie konstruowana umowa o pracę	– określa jakie są rodzaje umów o pracę	– omawia sposoby rozwiązywania umowy o pracę
	– definiuje pojęcia: pracownik, pracodawca	– omawia prawa i obowiązki pracownika	– omawia prawa i obowiązki pracodawcy	– wie, jakiej ochronie w pracy podlegają kobiety i młodociani
	– definiuje pojęcie organizacji pracy w firmie	– wyjaśnia dlaczego ustalane są obowiązki pracownikom	– określa zasadność przygotowania stanowisk pracy	– omawia zawartość regulaminów pracy
4.			– charakteryzuje przedsiębiorstwa ze względu na formę własności	– potrafi omówić rolę przedsiębiorstwa w podnoszeniu poziomu gospodarki
	– definiuje pojęcia: przedsiębiorstwo i spółka	– dokonuje klasyfikacji spółek	– dokonuje charakterystyki różnic i podobieństw spółek osobowych i kapitałowych	– wymienia i charakteryzuje spółki osobowe i kapitałowe
	– definiuje pojęcie działalności gospodarczej	– wymienia w poprawnej kolejności urzędy, do których należy zgłosić rozpoczęcie działalności gospodarczej	– wypełnia dokumenty związane z rejestracją działalności gospodarczej	– określa rodzaje kapitałów w różnych przedsiębiorstwach – wymienia wady i zalety prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej
	– określa czym jest biznesplan i dlaczego się go pisze	– wie, jakimi etapami układa się biznesplan	– określa cechy każdego etapu biznesplanu	– określa znaczenie części finansowej w biznesplanie – potrafi prawidłowo napisać biznesplan
	– definiuje pojęcie przedsiębiorstwa	– określa czym jest kapitał przedsiębiorstwa	– określa koszty prowadzenia przedsiębiorstwa	– zna sposoby finansowania działalności przedsiębiorstw – określa obce źródła finansowania działalności przedsiębiorstw
	– definiuje pojęcie reklamy	– określa rolę reklamy	– zna funkcje reklamy	– wymienia i charakteryzuje nośniki reklam – potrafi ułożyć slogan reklamowy

	– definiuje pojęcie promocji	– wymienia rodzaje promocji	– charakteryzuje promocję sprzedaży i sponsoring	– charakteryzuje public relations
5.	- definiuje pojęcie menedżera w firmie	– wymienia rodzaje menedżerów w firmie	– charakteryzuje cechy i umiejętności menedżerskie w zależności od szczebla zarządzania	– charakteryzuje style kierowania oraz rozumie w jakich sytuacjach się je stosuje
	– definiuje pojęcie negocjacji	– określa cechy negocjatora	– zna zasady prowadzenia negocjacji	– charakteryzuje różne style negocjacyjne
	definiuje pojęcia zespołu i pracy grupowej	– wymienia rodzaje zakłóceń w komunikacji między pracownikami	– definiuje i rozumie pojęcie efektu synergii	– rozumie wady i zalety indywidualnej oraz grupowej pracy – rozumie kiedy lepiej stosować pracę indywidualną lub grupową
6.	– definiuje pojęcie etyki w biznesie	– charakteryzuje etycznego pracownika i pracodawcę	– rozumie pojęcie mobbingu w miejscu pracy	– potrafi omówić pojęcie korupcji oraz konsekwencje wynikające z wystąpienia tego zjawiska
7.	– wymienia podstawowe mierniki rozwoju społeczno-gospodarczego	– definiuje pojęcia PKB, dochód narodowy, produkcja globalna, wzrost gospodarczy	– analizuje mierniki dla Polski	– wie, jakie działania powinny być zastosowane aby podnieść PKB
	- definiuje pojęcia: budżet państwa, samorząd	– wymienia zasady budżetowe	– zna źródła dochodów budżetu państwa i samorządów lokalnych	– określa kierunki wydatków z budżetu państwa i samorządów lokalnych – określa kompetencje samorządów gmin i powiatów
	– definiuje pojęcie pracy	– wyjaśnia jakie znaczenie ma praca dla człowieka i społeczeństwa	– omawia podaż i popyt na pracę w gospodarce rynkowej	– określa skutki nadmiernej podaży i nadmiernego popytu na rynku pracy
	– określa pojęcie bezrobocia	– charakteryzuje przyczyny nierównowagi na rynku pracy	– określa rodzaje bezrobocia	– analizuje strukturę lokalnego rynku pracy – analizuje strukturę krajowego i światowego rynku pracy
	– definiuje pojęcia inflacji, deprecjacji, dewaluacji i denominacji	– omawia czynniki wpływające na inflację	– omawia inflację popytową i podażową	– wie, jakie znaczenie ma inflacja dla rozwoju kraju
	- definiuje pojęcia: podatek, płatnik, próg podatkowy	– dokonuje podziału podatków	– omawia podatki bezpośrednie i pośrednie	– omawia funkcje podatków
	– definiuje pojęcie podatku VAT	– wyjaśnia mechanizm funkcjonowania podatku VAT	– omawia podatek naliczony i należny	– potrafi obliczyć podatek VAT
8	- definiuje, do jakich organizacji międzynarodowych należy Polska	– określa organizacje międzynarodowe	– określa znaczenie organizacji międzynarodowych	– zna celowość uczestniczenia Polski w organizacjach międzynarodowych
	– definiuje pojęcia eksportu i importu	– określa zadania handlu zagranicznego	– określa czym jest kurs walutowy i bilans państwa	– rozumie kiedy bilans handlowy jest dodatni i ujemny